

A TENGERPART

NAPILAP.

24. szám

VII. évfolyam.

FIUME, péntek 1910. január 28.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.

Nyomda telephelyszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy órára . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos pontt sorja 40 fillér.

Magyar-horvát gazdasági érdekek.

A Magyar Szakirók Országos Egyesülete által létesített közgazdasági ismeretek szabad iskoláján tegnap Katona Béla tartott felolvasást nagy közönség előtt a magyar-horvát gazdasági érdekekről.

A kérdésnek magyar irodalma egyáltalán nincsen s így a felolvasó a statisztikai anyag megfelelő csoportosításával törekedett a helyzetet a hallgatóság elé tárni. Rövid történelmi visszapillantás kapcsán mindenképp megállapította, hogy az 1868-iki kiegyezés után hibát követtek el a magyar politikai élet vezetői, midőn a kétségkívül bizalommal telített horvát közvéleményt nem igyekeztek a közös érdekek becsületos szolgálatának nagy jelentőségéről meggyőzni. Vétkesek a közömbösségben a gazdasági körünk mert nem igyekeztek minden alkalmat megragadni az együttes munkálkodásra. De súlyos hibát követtek el önmagukkal szemben a horvátok is, nem keresvén soha a felénk való közeledés útját, ami aztán kulturális és gazdasági elmaradottságukon boszulta meg magát. Ezzel kapcsolatban a felolvasó áttért a társországok közviszonyainak és gazdasági helyzetének ismertetésére. Részletesen foglalkozott a népesség eloszlásával és megállapította azt az érdekes körülményt, hogy a lefolyt két évtized alatt a horvátok száma 0.5%-kal szaporodott, ellenben a szerbek száma 0.8%-kal csökkent. A népoktatás gyenge lábbon áll, mert a népességnek csak 44%-a (az anyaországban 61%-a) tud írni és olvasni, és részben nagyon lassu a fejlődés, amit szintén statisztikai adatokkal világított meg. Nagyon csekély a magyarul tudók száma. Nevezetesen 1880-ban a népességnek 2.3%-a, 1900-ban pedig 5.7%-a tudott magyarul. Megjegyzendő, hogy Horvát-Szlavonország 1536 elemi iskolája közül 51 magyar tannyelvű. Erősen kifogásolható a társországok közegészségügye is, ami főleg a nagy gyermekhalandóságban nyilvánul. E részben pl. jellemző adat a többi közt, hogy 1908-ban 100 elhalt közül hét éven aluli gyermek átlag 15.3% és hét éven felüli 38.4% részesült orvosi gyógykezelésben. Ugyancsak kedvezőtlen a szaporodás is, ami kitűnik abból, hogy 1896—1908. évek alatt Magyarországon átlag 13.2 születés esett ezer lélekre, társországokban pedig csak 11.6%.

A felolvasó áttért ezután a népesség foglalkozására és részletes statisztikai adatokkal világította meg a mezőgazdasági viszonyokat. E részben szintén jelentékeny elmaradás észlelhető, mert úgy az egy hektáron való termés-átlag, mint egy hl. gabona átlagos sulya és értéke jóval az anyaország átlagai alatt marad. Rámutatott az ugaron maradó földek folytonos csökkenésére és arra, hogy Horvát-Szlavonországban hektáronként 50%-kal gyengébb a takarmány-termés, mint nálunk, s az árak is

20—25%-kal magasabbak. Ezek dacára állattenyésztése kedvező képet mutat az anyaország átlag-számaitoz képest. Ismertette ezután a talajjavítási munkálatokat is s ezzel kapcsolatban foglalkozott a folyó-szabályozások kérdésével. Ebből kifolyólag a horvátok gyakran támadják az anyaországot, azt mondván, hogy az állam 1867. óta 240 millió koronát költött folyók szabályozására és ebből alig 12 millió jutott a Szávára és a Drávára. E váddal szemben a felolvasó utalt arra a frappáns körülményre, hogy a Száva 663.5 km. hajózható hosszából 604 km., s a Dráva 248.8 km. hajózható részéből 229 km. járható gőzhajóval. Elodázhatatlannak jelezte azonban a felolvasó a *Kulpa szabályozását Károlyvárosig*, továbbá a vukovár-samacsi csatorna megépítését.

A mezőgazdasági viszonyok ismertetése során ismertette az erdőgazdaság, továbbá a szőlőtermelés és borászat igen kedvező helyzetét. Ez utóbbinál a fejlődés jellemzően világítja meg az, hogy míg 1886-ban 64.981 hektáron 981.000 hektár, addig 1908-ban 39.830 hektáron (igaz, hogy rekordtermés volt) 1,509.000 hektoliter bor termett. Ez évben az anyaországban hektáronként 22.50 hl. bor termelt 595 korona értékben, a társországokban pedig 37.87 hl. 854 korona értékben. Az előző évek átlag-arányszámai nem ily kedvezők ugyan, de azért kivétel nélkül Horvát-Szlavonország fölényes helyzetét mutatják.

Behatóan tárgyalta ezután a felolvasó az ipari viszonyokat, megállapítván, hogy a 89.052 egyénből kimutatott 28.692 önálló iparos legnagyobb része kiskézműves, vagy háziiparral foglalkozik. Jelentékeny csupán élelmezési, fonó-szövő, fa, anyag, ruházati és vegyészeti ipara, de egészben véve a részvénytársasági alapon dolgozó gyárak vagyona körülbelül 82—85 millió koronára tehető. Ezek jövedelmességét, nemkülönben malom, sör és szeszgyártásának adatait részletesen ismertette. Szesziparára jellemző, hogy míg az anyaországban 3597 liter, addig Horvát-Szlavonországban 88 liter termelt szesz esett átlag egy szeszfőzdegre. A társországok bányaipara szintén kezdetleges és a termelés sulypontja a vasércre és a barna szénre esik. Az iparoktatással kapcsolatban panaszosan említette a felolvasó, hogy a magyarországi ipariskolák 1832 növendéke között mindössze két horvát akadt. A kereskedelmi oktatásnál még rosszabb a helyzet, mert egyetlen horvát ifju se tanult az iskoláinkon.

Az érdekképviselőkről szólván megállapítja, hogy lényegesen emelkedik az ipartestületekhez tartozó mesterek, segédek, főleg pedig tanoncok száma. A kereskedelmi viszonyok és oktatás állapotának vázolója után a közlekedésügy ismertetésére tért át, ahol a horvátok sűrű politikájának egyik igen érdekes részletét volt alkalmá megvilágítani. Azt állítják ugyanis,

hogy a társországok gazdasági elmaradottságának legfontosabb oka, hogy nem csinálhatnak vasúti tarifapolitikát és ezért követelik a külön horvát igazgatóság felállítását. Ezzel szemben a felolvasó utalt arra, hogy a társországokban lévő 2087 kilométernyi vonalból 1216.5 kilométernyi helyi érdekű vasút, tehát ezeken módjuk lenne a helyi viszonyokhoz szabott tarifális és forgalmi politikát csinálni. Igen ám, de ezt a horvátok teljesen figyelmen kívül hagyják, amit bizonyít az, hogy abból 815 km. van állami és csak 401.5 km. van saját kezelésben.

Az utóbbi években tapasztalható kétség-telen fejlődéssel magyarázható pénz- és hiteléletének fellendülése is. Így 1905. óta 16 új bank, 28 takarékpénztár és 55 új szövetkezet alakult. Ezek vagyoni és üzleti helyzetének részletezése során kitért a felolvasó a betétek állására és megoszlására is, megemlítvén végül, hogy az anyaországban átlag egy betéti könyvre 1735 korona és a társországokban 1489 korona esett. A horvát pénzügyi szervezetek szervezésére utalt ezután s e részben nagy eredményeket várna a Magyar Pénzügyi Központi Hitelbankjának megfelelő kooperációjától. Végül összefoglalta a kölcsönös érdekek érvényesítésének módját és eszközeit. Jellemző a közfelfogásra, hogy a hallgatóság zajos tetszése közben fejezte ki azt az óhajtást, hogy keresni kell és meg is kell találni a megértés útját, mely az államközösség lazult kapcsolatát erőteljesen megszilárdíthatja.

UJDONSÁGOK.

— **Ügykör változás a kormányzóságon.** A kormányzóságon legutóbb történt kinevezésekkel kapcsolatban az osztályvezetők és előadók ügyköre is megváltozott. Így Szendrői Török Gyula cs. és kir. kamarás, miniszteri osztálytanácsos, aki előzetesen a pénzügyi osztályban volt, a királyi kormányzóságon rendszeresített elnöki ügyosztály vezetésével lett megbízva. Szendrői Török Gyula kamarás, miniszteri osztálytanácsos, két heti szabadságáról visszatérve ma vette át új ügyosztályának a vezetését.

— **Városi bizottságok ülése.** A városi állandó bizottság holnap, pénteken délután Vio Ferenc dr. polgármester elnöklésével, a pénzügyi bizottság pedig holnap este fél hat órakor ülést tart.

— **A gyermekbarát egyesület mai bálj estélye.** Ma zajlik le a Teatro Comunale-ban a farsang egyik legelőkelőbb mulatsága. A gyermekbarát egyesület ugyanis ma este kilenc órakor gyermek-műkedvelői előadással egybekötött nagy bált rendez, amelynek főjellege a fehér és lila szín lesz. Meg van engedve azonban a más színű kosztümök használata is. A színházat fél kilenc órakor nyitják meg, a közönség számára s pontban kilenc órakor kez-

dődik a gyermekek műkedvelői-előadása, melynek folyamán színe kerülnek a Hófehérke, Hamupipóke és a Piroska és a farkas gyermekmesék. Lesz ezenkívül a színpadon egy baba és játék kereskedés is, ahol élő babák lesznek kiállítva. Minden belépő a jegyéhez egy szelvényt kap, melyet az általa legszebbnek talált babának ad oda. A legtöbb szelvényvel bíró gyermek egy értékes gyermek csontlegyezőt kap, amely a Rauschel-féle üzlet kirakatában látható. Belépő jegyek a jótékonycélu bábra: a földszinten négy korona, félmeleti és elsőemeleti páholy ötven korona (a belépődíjon kívül), második emeleti páholy harminc korona.

— **A színügyi választmány ülése.** A Fiumei Színpártoló Egyesület színügyi választmánya ma, csütörtökön este hat órakor a főgimnázium ülés termében ülést tart.

— **Léghajózás és repülés.** A fiumei természetudományi kör meghívására holnap pénteken este hét órakor Schicht Ferenc dr. tanár a városi polgári fiúiskola dísztermében (Via Ciotta 5.) németnyelvű felolvasást és előadást tart „A repülés technika alapelvei és fejlődése” címen. Az első felolvasáson az előadó ismertetni fogja a közönséges léggömböt, további két felolvasáson pedig a kormányozható léghajóról és a repülőgépekről tart előadást. A tagok által bevezetett vendégeket szívesen látnak a felolvasáson.

— **Tengervíz a kivándorlási palotában.** A legutóbbi sciroccalis vihar és nagy esőzés könnyen veszedelmessé válható zavarokat idézett elő az új kivándorlási palotában. Az épület pinchehelyiségében levő gépházba ugyanis, mint ez már többször megtörtént, annyi tengervíz szivárgott be, hogy tegnapelőtt este felé több mint egy méternyi tengervíz volt a kazánházban. Hegedüs Valér, a kormányzó-ság kivándorlási előadója, mielőtt a veszedelméről értesült, azonnal intézkedett, hogy a fenyegető kazánrobbanást elkerülendő, a gőzt cresszék ki s a további tüzelést szüntessék be. A veszedelmes üzemzavar folytán a konyha hatalmas főzőtűstjeit sem lehet használni s így a közel ötszáz kivándorlót csak nagy nehézségekkel lehet élelmezni a gáztűzhelyekről. A folytonos szivattyuzással sikerült ugyan az egy méteres vizet eltávolítani, a tartós esőzés miatt azonban a vízszivárgás állandó. Hegedüs Valér az esetről távirati jelentést tett a belügyminiszteriumnak.

— **A német újságírás.** A német birodalmi posta összeállította az 1908-ban postán szétküldött lapok statisztikáját, a mikor is egész Németországban 1990 millió újságpéldányt szállított a posta, a mihez még 246 millió rendkívüli újságkiadás járul. A német gyarmatokról és a külföldről 9 millió példány jött be, míg a német gyarmatokra és a külföldre 41 millió példányt szállítottak. Németországon belül 1938 millió példányt kézbesített a posta. Rendkívüli újságmellékletet csak Németországban, a német birodalmi posta területén, tehát Bajorországot és Württembergert bele nem számítva, 1692 milliót adtak postára. Ausztria és Magyarországból kétféle újságpéldány jött be Németországba (kár, hogy nincs külön-külön kimutatva a két ország); Svájcból 898.000, Dániából 866.769 és Franciaországból 897.497 példány.

— **A kaposvári új színház.** A kaposvári színházépítő bizottság az új színházat legkésőbb 1910 szeptemberéig felépített, még pedig Stahl József szegedi építőmester tervei szerint két emeletre, a vasuti pályaudvarral szemközti Rákóczi-téren.

— **A kanári madár ápolása.** A napokban hagyta el a sajtót Avis Canorus: A kanári madarak ápolása, kezelése és tenyésztése című könyve. A szerző három nyomtatott ivnyi terjedelemben ismerteti a kanári madár származását, a kedves sárga madár ápolására, gondozására, tenyésztésére vonatkozó intézkedéseket. A gyakorlati irányu utbaigazításokat, tanácsokat egyetlen kanári kedvelő sem nélkülözheti, mert mindenki megtalálja a könyvben mindazt, amit csak kanáriról tudni kell. Az ismertető könyv Budapesten, Löw nővérek bizo-

mányában jelent meg, ahol egy koronáért meg is szerezhető.

— **A Danubius hajó- és gépgyár r.-t.** Tolnay Lajos min. tanácsos elnöklésével folyó hó 25-én tartotta évi rendes közgyűlést. Az igazgatóság jelentése szerint a vállalat a lefolyt üzletévben fennállása óta a legmagasabb forgalmat érte el és úgy a budapesti, mint a fiumei gyártelep a jövő üzletévre kellő megrendeléssel rendelkezik. A 936,803 korona össznyereségből 181,367 korona értékcsökkenési leírásokra, 69,100 korona a tartalék gyarapítására, 100,000 korona az életbeléptetett nyugdíjgyűlés céljaira és 510,000 korona 11¹/₃% osztalék fizetésére fordították. 11,163 korona új számlára vitették át. A közgyűlés a felmentvényt megadván, a felügyelő bizottságba beválasztotta: Mérő János elnök, Auer Mór, báró Lippe Viktor, La Borda Sándor, Neumann Ödön és Valkay Kálmán. Az esedékes szelvényeket darabonként 17 koronájával folyó évi február 1-től váltják be.

— **A kikötőből.** Január 27-én. Érkezett: „Jókai” magyar gőzös 300 tonna gyan-tával; „Bysanz” német gőzös Hamburgból 300 tonna búzával és 100 tonna vegyes áruval.

Indult: „Adria” magyar gőzös Tangerbe 180 tonna fával, 70 tonna cukorral és 100 tonna dohánnyal; „Kostrena” magyar gőzös Algirbe 3200 tonna cukorral; „Margheritone” olasz gőzös Marseilleba 450 tonna fával; „Kolga” német gőzös Hamburgba 50 tonna babbal és 90 tonna vegyes áruval.

— **A fakeskedők ellensége.** A sannicolói rendőri kirendeltség letartóztatta Mistrig József tizenhét éves zalamegyei illetőségű napszámot, mert Bortich József sannicolói lakostól fát lopott. A kirendeltség házkutatást is tartott Mistrignél, amely alkalommal egy öt méter hosszú bükkfa gerendát is találtak a letartóztatott egyén lakásán. Megállapította a kirendeltség továbbá, hogy a fatolvaj anyja segítségével követte el tolvajlásait. A rendőrség az iratokat áttette a járásbíróhoz.

— **Kávétolvaj.** Grgurovich József huszonhat éves zarái illetőségű napszámot tegnap a Kolga német gőzsről mintegy hat-hét kiló kávét lopott el. A kormányos azonban a tolvajt észrevette s a punto franco rendőri kirendeltségére kísérte, ahol letartóztatták.

— **Három gyermek halálveszedelme.** Tegnap délelőtt a via Paralellán könnyen végzetessé válható baleset történt. Belleli Domenica szegény napszámot asszony délelőtt eltávozott egy szobás lakásáról, hogy valamit bevásároljon. A tűzhelyen előzetesen tüzet rakott s azután bezárta a szobát, amelyben három kis gyermeke aludt. Rövid idővel rá a közelben lakók észrevették, hogy a kis lakásból sűrű füst gomolyog elő. Mikor odaszaladtak látták, hogy az egyik gyermek az ablak felé szaladt, hogy kinyissa, az elgyengült gyermek azonban az ablaknál összeesett. Erre feltörték az ajtót és behatoltak a szobába, ahol a három gyermek a füsttől elaléva eszméletlenül feküdt. Értésítették a mentőket is, akik a helyszínére siettek és mesterséges lélegzés után eszméletre térítették a gyermekeket. A baleset úgy történt, hogy a tűzhelyre rakott nedves tüzelőanyag erősen füstölögve égett és a füst a teljesen elzárt lakhelyiségben elterjedt. Mikor a gyermekek anyja visszatért, elpanaszolta az ottjárt rendőröknek, hogy a szobában a háztulajdonos jóindulatából ingyen lakik s konyha hiányában a szobában kénytelen főzni is.

— **Baleset.** Giordano Natale 50 éves fiumei illetőségű kikötőmunkás tegnap délután a szabadkikötőben szerencsétlenül járt. Hirtelen egy nehéz kötélet zuhant reája oly erővel, hogy bal lábszárcsontja eltört. A mentők a kórházba szállították.

— **Vasutasok gyűlése.** A Vasutas Szövetség fiumei kerülete január hó 31-én este 7 órakor a vezénylő iroda termében választmányi ülést tart. Az elnökség kéri a tagokat, minél nagyobb számban való megjelenésre.

— **Engedély nélküli képeslap árusításért.** A rendőrség ma éjjel letartóztatta Kocsent Pál negyven éves nagybecskereki illetőségű mozgófényképkiallító, mert az éjjeli mulatóhelyeken képeslevelezőlapokat árusított s a pincérleányokat megcsalni igyekezett. A rendőrbíró még délelőtt ítéltékett felette s Kocsent Pált, minthogy újból engedély nélkül árusította a levelezőlapokat, tíz napi elzárásra és kitoncolásra íléte.

— **Gazdátlan lovak.** Az állomási rendőri kirendeltség telefonon jelentette a rendőrségnek, hogy a Rinaldini telken három lovat talált, amelyek közül kettő az éhségtől összeesett. A rendőrség intézkedett, hogy a lovakat ápolás alá vegyék s tulajdonosukat megkeressék.

— **Veszedelemes ember.** Arendás József kikötőmunkás feljelentést tett a rendőrségen, hogy napokkal ezelőtt ruhaneművel telt ládáját ellopták. A rendőrség a vizsgálat alapján tegnap a punto francoban letartóztatta Kenész István mezővárosi huszonhat éves napszámot. Kenészt ezenkívül életveszélyes fenyegetését is felelősségre vonják, mert Sipos József nevű társát leszurással fenyegette meg. Kenészt a járásbíróhoz vonja kérdőre.

— **Tanulmányi kirándulás.** A kereskedelmi tengerészeti akadémia növendékei, tegnap délután a tengerészeti hatóság „Klotild” gőzösével tanulmányi kirándulást tettek a Kvarneron.

— **Elfogták az egyik templomrablót.** A rendőrségnek az általunk is ismertett abbaziai és castuai templomrablások ügyében indított szigorú nyomozása tegnap délután eredményre vezetett.

Ugyanis tegnap a délutáni órákban a Via del Duomón levő Ellenz ékszerész üzletben jelentkezett egy fiatal ember, aki arany és ezüst töredékeket ajánlott megvételre. Az ékszerész mikor jobban szemügyre vette az értékes tárgyakat, észrevette, hogy azok egyházi ékszerekből származnak s minthogy a templomrablásokról tudomása volt értesítette a közelben posztoló rendőrt. A rendőri igazolásra szólította az ijedségtől elsápadó embert, aki zavart feleleteket adott, mire a rendőrségre kísérte. A rendőrségen Podlesnig Károly 26 éves stájerországi lakatosnak adta ki magát s kihallgatás közben folyton zavaros feleleteket adott. Mikor megmozdították találtak nála két töltött revolvert számos ezüst és arany tárgyat és arany töredéket, valamint gyertyadarabokat is. Az elfogott rabló konokul tagad ugyan, a rendőrség azonban azt hiszi, hogy a rejtélyes rablások tetteit sikerül elfogni.

— **Vonatkések ellen.** Félhivatalosan jelentik: Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter hivatalának elfoglalása utáni napon intézkedett aziránt, hogy a vasutak személyszállító-vonatain előforduló késések lehetőleg kiküszöböltesse, különös tekintettel arra, hogy a késések nemcsak az utazó-közönségre kellemetlenek, sőt állandóan balesetek veszélyét hordják magukban, hanem kivált a gyorsvonatoknál még a kisebb késések is a teherforgalom rendes lebonyolítását igen hátrányosan befolyásolják. A gyorsvonatoknak és személyvonatoknak még egy órán aluli késése is a tehervonatoknak 4—5 óras veszteséget okozza egyes állomásokon, ami nemcsak hogy az egész szállító-közönségre nézve nagy hátránnyal jár, hanem a vasutaknak rendkívül nagy és meddő kiadásokat is okoz. Együttal intézkedett a miniszter az iránt is, hogy a személykocsik tisztántartása tekintetében a közönség jogos igényei teljes mértékben kielégíttessenek.

— **Megbüntetett pékmester.** Hundich Márk pékmestert, Derencin Leó vásárbiztos feljelentése alapján a rendőrbíró ma öt korona pénzbüntetésre ítélte. Hundich ugyanis munkásaival korábban kezdte meg a munkát, mint azt a szabályrendelet megengedi.

— **Megtámadott leány.** Blasich János drenovai lakos tegnap megjelent az ottani rendőrszobában s bejelentette, hogy Franciska nevű leányát tegnap este nyílt utcán megtámadták s hajánál fogva megcibálták. A leány támadójában Francetich Pasquale drenovai haragosát ismerte fel. A rendőrség a támadót felelősségre vonja.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jan. 27. A képviselőház mai ülésén Gál Sándor elnököl.

Szentkirályi Zoltán jegyző felolvassa a főrendiház átiratát, amelyben a főrendiháznak az óvása foglaltatik, minthogy a képviselőház a

királyi kéziratokat visszatartotta. Felolvassa továbbá Tisza István gróf határozati javaslatát is, amelyet a főrendiház elfogadott. A képviselőház elhatározza az átirat kinyomatását és szétosztását.

Ezután folytatják a kormány bemutatkozása fölött megindult vitát.

Bauer horvát képviselő beszédét magyarul olvassa. Reményének ad kifejezést, hogy a kormány a vasuti pragmatikát megváltoztatja s ezért bejelenti, hogy ő és pártja várakozó álláspontot foglal el.

Polit Mihály a nemzetiségi párt második szónoka kijelenti, hogy ő szereti ugyan a hazáját de Magyarországon a nemzetiségek politikai jobbagyok.

Elnök Politot e kifejezésért rendreutasítja.

Polit folytatja beszédét, majd kijelenti, hogy Justh Gyula határozati javaslatával szemben Mihályi Tivadar határozati javaslatához csatlakozik.

Most Vázsonyi Vilmos következik. Kifejti, hogy a volt koalíciós kabinetnek egyetlen nagy feltétele volt az általános választói jog megvalósítása. A kabinet tagjai azonban, akik között Polonyi Géza is helyet foglat, már a vasuti kocsi elhatározták, hogy az általános választói jogot elejtik s Andrássy gróf plurális választói jogát fogadják el.

Polonyi Géza: Hazudik! Minden, amit mond, hazugság! (Zaj.)

Vázsonyi: Reméli, hogy a képviselőház fel fogja őt menteni attól, hogy a gorombaságokra válaszoljon.

Polonyi: Még pofonokkal is!

Vázsonyi, miután Polonyi felé megvetőleg int, folytatja beszédét s azt állítja, hogy a katonai kérdések rendezése nem szolgál akadályul az általános választói jog megvalósításának. Kossuth a nyáron felvetette a választási kabinet alakításának eszméjét, de nem valósította meg. A volt kormánynak az általános választói jog megvalósítására vonatkozó tervétét magáévá teszi s nemzeti szerencsétlenségnek tartaná, ha Andrássy plurális választói jogát valószínűsítaná meg. Az exlex állandósítását károsnak tartja (Zaj a Justh párt tagjai között) s ezért bármi módon rendet kell teremteni.

Az ülés folyik.

Minisztertanács.

BUDAPEST, jan. 27. A képviselőház miniszteri szobájában ma délelőtt Khuen-Héderváry Károly gróf elnöklésével minisztertanács volt. A minisztertanács a folyó ügyeket intézték el.

Horvát egyetemi tanár és

Khuen.

BUDAPEST, jan. 27. A minisztertanács után Khuen grófot Egersdorfer dr. horvát egyetemi tanár kereste fel, aki a miniszterelnökkel horvát ügyekről tárgyalt.

Ujabb letartóztatások

Montenegróban.

ZÁGRAB, jan. 27. Az „Obzor“ arról értesül Cettinjből, hogy a két Radovich őrnagyot kik a cettinjei bombaaffér miatt letartóztatott Radovich volt miniszterelnök testvérei szintén letartóztatották. Azonkívül letartóztatottak négy másik tisztet. Ez utóbbi letartóztatások állítólag összefüggésben vannak a cettinjei fegyverlopásokkal.

Az angol választások.

LONDON, jan. 27. Eddig megválasztottak 255 unionistát, 230 liberálist, 38 munkáspártit és 72 nacionalistát. Asquith és Haldane újra megválasztottak.

Elítelt zendülők.

ARAD, jan. 27. A petardi románok és németek közti zendülés ügyében az aradi törvényszék ma hirdette ki az ítéletet. A törvényszék negyven vádlott közt huszat öt havi börtönrre, a kiskorúakat pedig dorgálásra ítélte.

Amerikában elfogott sikkasztó.

BUDAPEST, jan. 27. A newyorki rendőrség ma kábeltávíratban értesítette a főkapitányságot, hogy Cserna Endre drt, aki az Unio bank kárára nagy sikkasztást követett el, a partraszállásnál letartóztatta.

A nikaraguai polgárháború.

LONDON, jan. 26. Arról a csatáról, a melyet a nikaraguai kormány főhadereje és a forradalmi csapatok vívtak, azt jelentik, hogy a kormánycsapatok egy órai küzdelem után visszavonultak. A forradalmárok vesztesége 400 halott és sebesült. A kormánycsapatok vesztesége hír szerint még nagyobb volt.

Nyilt-tér).

Vonatkozással a folyó hó 1-én kelt Braun Kálmán által ezen a helyen közzétett ellenem irányuló nyilatkozatra, kötelességemnek tartom nyilvánosságra hozni, hogy a kezemben levő adatok alapján Braun Kálmán ellen ügyvédem útján a szükséges jogi lépéseket megtettem.

Reich Bernát.

* E rovatban közöltékért a beküldő felelős. (A szerk.)

„A Tengerpart“ előfizetési ára:

Egész évre 24 korona
Fél évre 12 „
Negyedévre 6 „
Egy óra 2 „
Egyes szám ára 6 fillér.

„A Tengerpart“

szerkesztősége és kiadóhivatala:
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

Varieté Hotel Susak

Esténként elsőrendű művészi erők fellépte.

Harry quartett ének és tánc,
Horváth nővérek női kettős,
Erika quintett ének és táncz,
Duo, Charles zenebohócok,
Sylvant Emy bécsi szubrett,
Niedlich Irma énekesnő,
Horváth Emilia táncosnő,
Nichette Ottilia táncosnő,
Kemény Ilona magyar szubrett,
Angeli Rina miniatűr táncosnő,
Trio Charles tornázók.

Végül kitűnő bohózat:

Serenissimus a Variétében.

Kezdet 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. stb.

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Arnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Jóforgalmu üzlet,

melyet magános nő is megkísérhelhet, nagyobb vállalkozás miatt eladó.

Ugyanott lakás is kiadó,

mely áll 2 szoba, konyha, előszobából és hozzátartozókból.

Cim: TEJCSARNOK, VIA CIOTTA 8. szám.

Hungária-szálló étterme

Fiume Deák Korzó.

Kitűnő magyar konyha. Kifogástalan italok!

Olcsó havi előfizetés. Gondozott tekepálya.

Farsangi reggeli népies áron.

Zulajdonos

Szmrecsányi Miklós.

YOST-írógépen

írni tudó kisasszony irodába azonnal felvétetik. Cim a kiadóban.

VARIETÉ ORIENTALE

Fiume, Via Lavatoio
(Új Kucich-ház)

Tíz kiváló művészi erőből
összeállított műsor.

Elsőrendű magyar énekesnők.

Kezdet 9 órakor. Belépti díj 1 korona.

Tulajdonos: Pesaro Vittorio.

Fiatalkorú irodaszolga azonnal felvétetik. Cim a kiadóban.

SCHÖN I.

Szépség és hajápolási terme

Fiume, Via del Governo 2 II. emelet.

A legújabb módszer szerinti arc- kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Fizetési gyakornok vagy

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó áron.
A kávéházban esténként HORVÁTH PALI
cigányzenekara GÁBOR kisbögös szólístá-
val hangversenyez.
Minden szombaton este disznótör.
Minden vasárnap d. u. 4-6 uszonnazene.
TULAJDONOS:
ifju BUDAI KÁROLY

fiatal komptoirista

helybeli irodába azonnal felvétetik.
Cim a kiadóban.

Bredár Lajos
mosoda és tisztító intézet

FIUME Via Lavatoio I. Telef. 988.
Specialista pipere,- kelengye- és
gallér tisztításban.

Ertesitem a n. é. közönséget, hogy
asztalos műhelyemet

Via Risorta 20. szám alatt megnyitottam.
Jó munkáért kezeséget vállalok s
javításokat pontosan eszközök.
Meghívásra házhoz jövök.

Kiváló tisztelettel
Brávác József

Butorozott szoba

(villanyal és fürdőszobával) I. emeleten
kiadó. Cim a kiadóban.

Fiume első, legnagyobb és
legjobb hírnevű óraüzlete

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Nattich Henrik - Fiume (Corso)
CHRONOMÉTER ÉS MŰORÁS.

Különlegességi raktár valódi genfi és Glas-
hütte-féle gyártmányu elsőrendű órákban
és chronométerekben.

Modern
hálószobák és

ebédlő divánok
eladók

Garami József

kárpitos mesternél Corsia Deák 26

ORIENT

kávéháza

FIUME, Zichy tér 3.

Kitünő italok.

Előzékeny kiszolgálás.

Magyar lapok.

UJDONSÁG!

I. fiumei fényképészeti műintézet

Via del Pino 8. (a Giardino pubblico közelében).
Naponta este 8 óráig (előzetes értesítés esetén később
is) felvételek villanyvilágítással.

A farsang alatt felvételek jelmezben minden este.
Csakis művészi kivitelű fényképek szállítanak.

Anatomie de Paris! a Scogliettón

Fiume és környékének n. é. hölgyközönségét tisztelettel
értesítjük, hogy kedden és pénteken intézetünk

csak hölgyeknek

van nyitva és pedig reggel 9 órától este 6 óráig.
Számos látogatást kér **az IGAZGATÓSÁG.**

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak
részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.
Iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 226.
Jéggár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör.
A sör hetenként 25 majolika palackot tar-
talmazó eredeti ládákból érkezik frissen a
gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állan-
dóan raktáron van kivitelű és márciusi sör,
1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes
palackot tartalmazó eredeti ládákból.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is
kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.
DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fű-
szer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6.

MOHOVICH C. A.

FIUME Via Governo TRIEST Via Ponterosso 6

Alapított 1890-ben.

A látható irásu, világhírű

Underwood írógépek

vezérképviselete.

Modern irodaberendezések. - Amerikai butor.
Másoló készülékek. - Mappák. - Bélyegzők. -
Bádog- s email feliratok.

Mechanikai javító műhely.

„MERCUR“

könyvnyomdai-intézet

Fiume, Via degli Operai 14. sz.

Uj magyar nyomda Fiumében.

Telefon sz. 9-32.

Tulajdonos: CHILKO JÓZSEF

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“, január 1-én hetedik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a
milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések
is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg
népszerűségét és olvasottságát.